

به میرزا ملکم خان

۲۵ رجب المرب جب ۱۳۲۵ از سعدآباد شمیران ۱

حضرت اشرف پرنس مالکم خان ناظم‌الدوله حفظ‌الله تعالیٰ
کتابی که روزنامهٔ رسمی من بود به حضرت‌عالی وعده دادم تمام شد.
میخواستم حاملش خودم باشم.

هزار نقش بر آرد زمانه و نبود یکی چنانچه در آئینهٔ تصور هاست

حوادث ایران که تقریباً اهل ایران را Demagogue کرده مانع از این
حرکت من شد چنانچه هفت هشت‌ماه تمام شد به بدترین وضع می‌گذرانیم،
در طهران، گفتگوها و ابتلا بدرجه‌ئی است که از نوشتن درست نمی‌آید. اگر
خدا خواست و اگر موافق تدبیر من شد تقدیر یکی دو ماه دیگر به خدمت
حضرت استاد خواهم رسید. مهتاب‌شبی خواهم و آسوده دلی تابفراغ بالوضع
ملکت و وضع نادانی همگی را از صدر تابدراخدمت حضرت استاد عرض کنم.
باده ذی در هر سری شر می‌کند آنچنان را آنچنان تر می‌کند
نصایح عقلاً و قلم معجز بیان ادب‌ها در مملکت ما در عوض اینکه علم را
بیاورد قتل و غارت و جهل را مواج نموده با کمال بدینختی به طرف درک اسفل
السافلین دواسیه می‌تازیم. بخت بد تابکجا می‌برد آ بشخور ما

مکرر می‌گفتی که در میان شاگردان من ظل‌السلطان بیهوش نیست. اگر
بیهوش من بعقیده قدمیم باقی و برقراری بدانکه دیگر برای این دولت بدینخت

و ملت بیچاره راه فرار نیست اگر چیزی بعقلت میرسد و چیزی در کشکول
مبارک هست تقدیم کن.

ای که دستت میرسد کاری بکن پیش از آن کز تو نیا آید هیچ کاز
درجه علم و اطلاع مرا که درجه اول شاگرد های خودت هستم
و گاه گاه هم اگر چه مغض ریشخند و تشویق من بود لقب و لیعهدی و خلافت
بمن میدادی، اگر بمن معتقدی من عرض میکنم حضرت استاد ما یوس باش .
عنقریب هم اگر حیاتی باشد و گرفتار طوفان قلزم نشوم خدمت خواهم رسید
وابدالدهر در خدمت شما و معاشرت حضرت استاد خواهم زیست. زیاد زحمتی
نیست .